

VERZE K VÝBĚROVÉMU ŘÍZENÍ

Rekonstrukce vybraných alejí na NOVOBORSKU – komunikace č. II/262

0. Průvodní zpráva

Dílo: Rekonstrukce vybraných alejí na Novoborsku – komunikace č. II/262		 Agentura regionálního rozvoje, spol. s r. o. U Jezu 525/4 460 01 Liberec www.arr-nisa.cz
Stupeň dokumentace: Realizační, VZ	Objednatel: Krajská správa silnic Libereckého kraje, příspěvková organizace	Datum / Verze: 10/2019
Obsah: PRŮVODNÍ ZPRÁVA		Autor: Ing. Miluše Portlová, DiS.
Část: 0.	Měř:	Číslo zakázky:

Obsah

0. Základní údaje	5
1. Cíle projektu	6
2. Soulad projektu a strategií	6
3. Vymezení řešeného území	6
4. Popis a posouzení stávajícího stavu	8
5. Zdůvodnění potřeby realizace opatření	10
6. Negativní vlivy v průběhu realizace a návaznost na jiná opatření	10

0. Základní údaje

Investor:

Krajská správa silnic Libereckého kraje, příspěvková organizace
České mládeže 632/32, Liberec 6, 460 06
IČ: 70946078

Zodpovědná osoba: Ing. Jan Růžička, ředitel
Tel: 488 043 246, e-mail: jan.ruzicka@ksslk.cz
ID datové schránky: bdnkk7w

Projektant:

ARR – Agentura regionálního rozvoje spol. s r.o.
U Jezu 525/4, 460 01 Liberec
IČ: 48267210

Zodpovědná osoba: Ing. Petr Dobrovský, jednatel
Tel: +420 602 342 934, e-mail: p.dobrovsky@arr-nisa.cz
ID datové schránky: njmndgs

Řešitelský tým:

Ing. Petr Dobrovský
Ing. Miluše Portlová, DiS., tel: +420 607 115 120, e-mail: m.portlova@arr-nisa.cz

Datum zpracování:

2/2019 – 10/2019

Lokalita:

Liberecký kraj, okres Česká Lípa
• Silnice č. II/262 – Starý Šachov – Česká Lípa

Stupeň dokumentace:

Dokumentace je zpracována v rozsahu:

- pro podání žádosti do Operačního programu životní prostředí dle Pravidel pro žadatele a příjemce podpory
- pro výběr zhotovitele
- pro provedení vlastní realizace

1. Cíle projektu

Hlavním cílem projektu je obnovit a zlepšit stávající neuspokojivý stav zeleně alejového charakteru podél vybraných úseků komunikací na Novoborsku.

Navrhovaná opatření vedou jednoznačně ke zlepšení stavu lokality, podpoře životaschopnosti stávající zeleně, zajištění zachování původních druhů (př. staré ovocné stromy). Opatření jsou dále zaměřena na zvýšení početnosti druhů a dlouhodobé zachování hodnotných krajinných prvků na lokalitě.

2. Soulad projektu a strategií

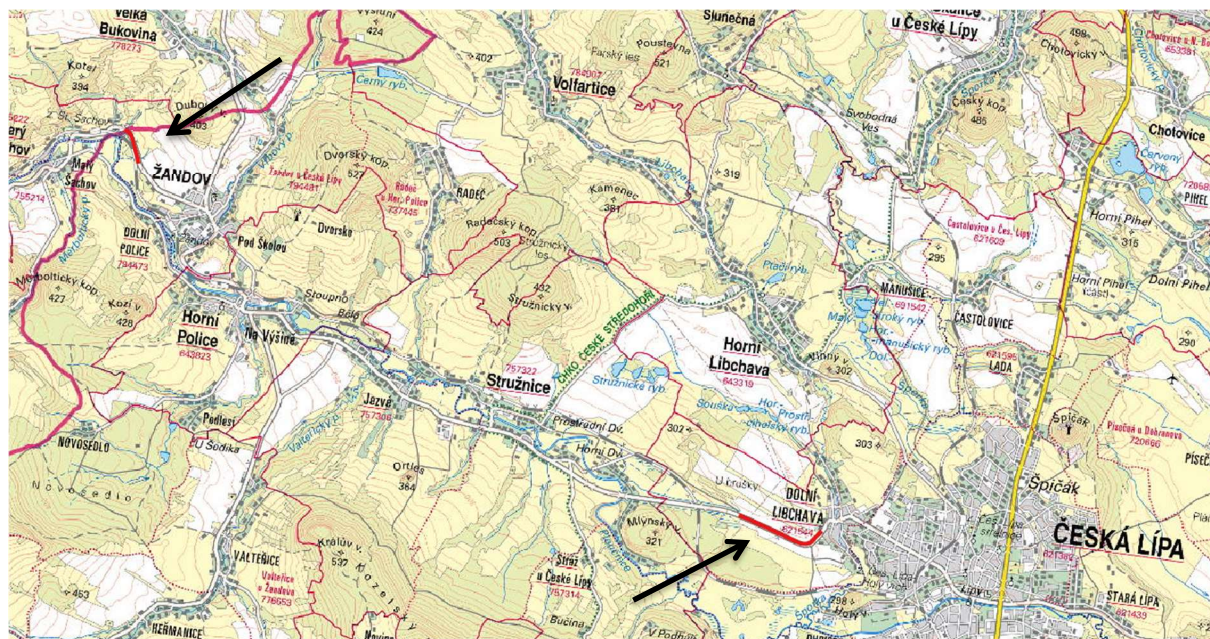
Předkládaný projektový záměr přispívá k realizaci cílů oblasti podpory 4.3. Posílit přirozené funkce krajiny, v rámci Operačního programu Životní prostředí. I proto jej lze považovat za konzistentní s cílem Státní politiky životního prostředí, Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR, Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky a Strategickým rámcem udržitelného rozvoje České republiky, Státní politikou životního prostředí ČR. Projekt je dále v souladu s Konceptí ochrany přírody Libereckého kraje a vychází z První analýzy stavu silniční zeleně v oblasti Novoborska (KSS LK, 8/2018). Tato dokumentace byla zpracována z důvodu zjištění výskytu a celkového stavu alejí na Novoborsku. Potřebnost zásahů zde byla rozdělena na priority I – III. Předmětný projekt vychází z této koncepce a v rámci potřeby byl zařazen do PRIORITY I, tedy do skupiny silniční zeleně vyžadující akutní zásah.

3. Vymezení řešeného území

Řešená komunikace je následující:

- Silnice č. II/262 – Starý Šachov – Česká Lípa - dva samostatné úseky

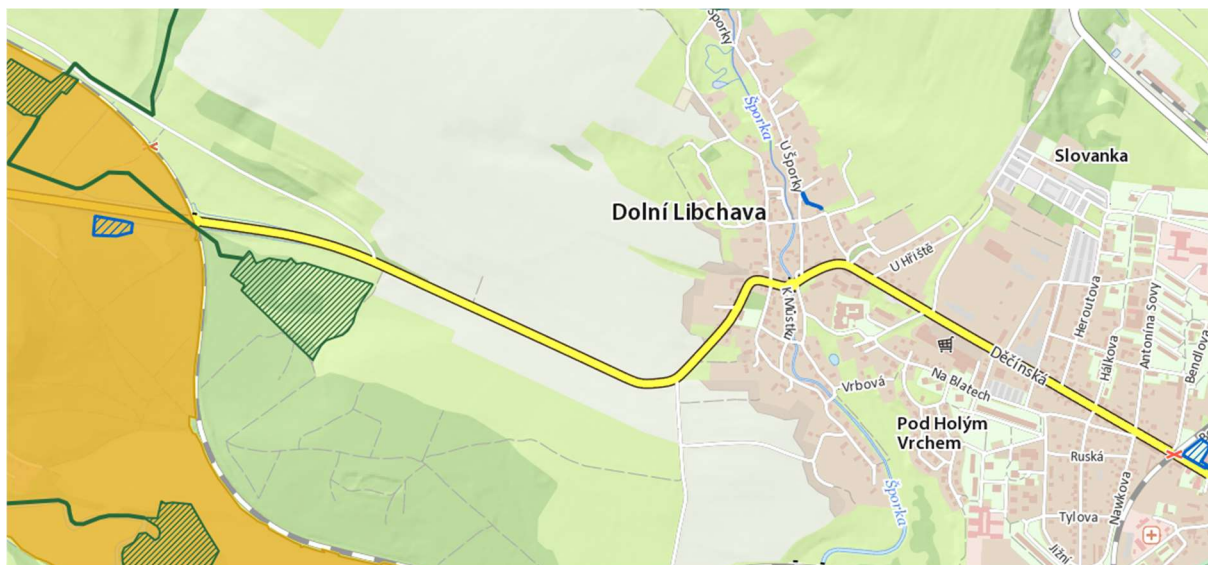
Vybrané alejové úseky jsou součástí komunikace II. třídy, která spojuje města Česká Lípa a Žandov, a dále pokračuje za hranici Libereckého kraje směrem na Děčín. Terén je prakticky rovinatý, jedná se prakticky o širší území nivy řeky Ploučnice. Komunikace z velké části prochází zastavěným územím menších obcí, na část navazují zemědělské plochy či mokřadní společenstva. Detailní zakresl řešení úseků je uveden v mapových přílohách projektu.

Vymezení řešených úseků. Detailně je zakresleno v přílohách projektu.

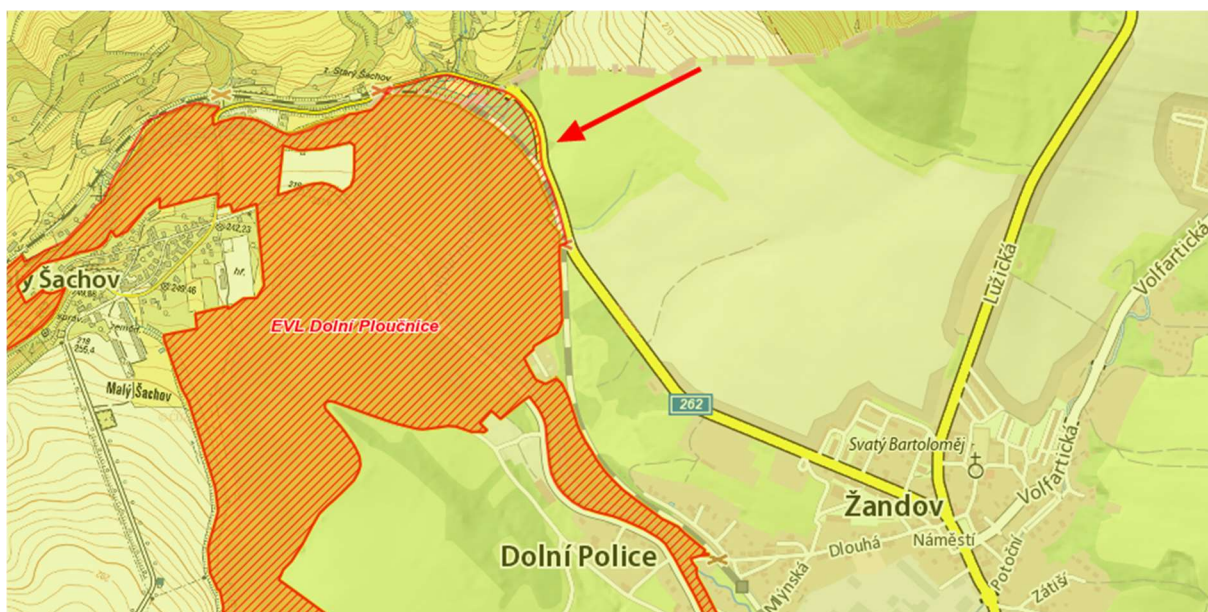
Projektové řešení se dotýká jednoho vlastníka - investora. Přehled dotčených pozemků je uveden v přílohách projektu.

Řešený úsek u Dolní Libchavy není součástí žádného maloplošného ani velkoplošného zvláště chráněného území, ani území soustavy NATURA 2000. Komunikace není registrována jako významný krajinný prvek, silniční zeleň není součástí územního systému ekologické stability. Výskyt zvláště chráněných druhů nebyl v minulosti zaznamenán a ani nebyl pozorován v době zpracování projektu.

Úsek komunikace u Dolní Libchavy (zdroj: <http://geoportal.kraj-lbc.cz/ochranaprirody>)

Řešený úsek u Žandova je komplexně součástí velkoplošného zvláště chráněného území CHKO České Středohoří. Komunikace není registrována jako významný krajinný prvek, silniční zeleň není součástí územního systému ekologické stability. Komunikace tvoří hranici území soustavy NATURA 2000 – EVL Dolní Ploučnice. Výskyt zvláště chráněných druhů nebyl v minulosti zaznamenán a ani nebyl pozorován v době zpracování projektu.

Úsek komunikace u obce Žandov (zdroj: <http://geoportal.kraj-lbc.cz/ochranaprirody>)

Projekt není v kolizi s ostatními zájmy chráněnými dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

4. Popis a posouzení stávajícího stavu

Řešená komunikace na území Libereckého kraje spojuje města Česká Lípa a Žandov, dále pak pokračuje ve směru na Děčín. Jedná se o komunikaci II. třídy, kde alejový doprovod není významný, jedná se spíše o kratší úseky. Mimo zastavěné území tvoří silniční zeleň převážně keřové porosty.

Silniční zeleň na dané komunikaci je řešena na dvou úsecích. První úsek, který se nachází téměř na hranici Libereckého a Ústeckého kraje, za obcí Žandov ve směru na Děčín, lemuje stromořadí dubů (*Quercus robur*) s příměsí akátů (*Robinia pseudoacacia*). Úsek je dlouhý cca 300 m. Dřeviny byly vysázeny v úzkém sponu, místy tvoří rozestupy mezi dospělými jedinci pouze 1-2 m. S ohledem na takto omezený prostor dochází k dlouhodobé deformaci přirozeného habitu stromů. Prostor je dále omezen existencí železniční tratě, která prakticky lemuje komunikaci. V úzkém prostoru mezi tratí a komunikací je i omezený prostor pro zdravý růst a vývoj jedinců. Patrně s ohledem na zvýšenou hustotu dopravy byly stromy v minulosti ořezány na hlavu. Dřeviny jsou tedy deformovány nejen nedostatečným prostorem, ale zároveň nevhodným zásahem, který vedl k tvorbě rozsáhlých nezhojených ran a dutin, růstu sekundární, tedy nestabilních korun, a jiným defektům. Dřeviny na místě navíc trpí chemickou údržbou povrchu komunikace a značně znečištěným ovzduším výfukovými plyny.

Dubové stromořadí není celkově v dobrém stavu. Tomu odpovídá i množství zásahů, které byly v rámci inventarizace doporučeny k provedení. Jedná se často o stabilizaci sekundárních korun, sesazovací řezy, apod. Stromořadí je však v co největší možné míře navrženo k ošetření a tedy zachování, neboť náhrada formou nové výsadby není z prostorových důvodů možná. Zároveň zde nejsou vhodné růstové podmínky a současně by došlo k zásahu do ochranného pásma železniční trati.

Druhý úsek je cca 1 km dlouhý a nachází se u obce Dolní Libchava. Úsek komunikace je rovinatý a prochází mezi rozsáhlými zemědělskými pozemky. Alej zde tvoří na jedné straně nová výsadba dubů (*Quercus robur* 'Fastigiata'). Jedná se o výsadbu starou cca 3 roky. Ve většině případů se jedná o mladé vitální jedince s dlouhodobou perspektivou, bez potřeby odborného zásahu. Protější stranu lemuje zbytkové stromořadí topolů černých vlašských (*Populus nigra* 'Italica'), mezi které byly místy dosazeny jeřáby (*Sorbus aucuparia*). Topoly jsou již ve fázi stagnace růstu až odumírání. V korunách jsou patrné suché větve vyššího řádu, dochází k výraznému ústupu vitality především v oblasti terminální části koruny. Na místě již došlo k selhání několika jedinců. Jeřáby jsou celkově ve špatném zdravotním stavu, vyskytují se zde již odumřelí jedinci.

S ohledem na zdravotní stav a sníženou provozní bezpečnost dřevin na daném úseku, byly dřeviny (jeřáby a topoly) navrženy k odstranění. Současně byla navržena náhradní výsadba dubů, za účelem sjednocení aleje a dotvoření hodnotného krajinného prvku.

Stromy rostoucí podél komunikace na řešených úsecích byly inventarizovány, zakresleny do mapových podkladů, došlo k určení jejich detailních dendrometrických parametrů a bylo provedeno odborné posouzení jejich stavu. **Jednotlivé vlastnosti jsou uvedeny v inventarizační tabulce, stávající stav je patrný i z přiložené fotodokumentace.** Jedná se tak o dostatečně přesné zhodnocení stávajícího stavu dřevin na lokalitě.

Z hlediska využívání jde o funkční typ zeleně s nízkými až minimálními nároky na péči - třída 4

Třída	Popis
1	Mimořádné nároky na péči na zvláště exponovaných stanovištích v centrálních a centru blízkých oblastech s významem utvářejícím vzhled města či obce.
2	Průměrné nároky na péči u všech ploch zeleně, pokud nejsou zařazeny do 1 třídy. Typicky zpravidla zahrnuje zeleň bydlení jako funkční typ zeleně s nejvyšším podílem v systémech zeleně sídel.
3	Nízké nároky na péči, odlehlé objekty, špatně přístupné části parků, plochy ležící ladem. Zpravidla funkční typy krajinné zeleně na území města.
4	<i>Plochy neudržované zeleně nebo udržované pouze příležitostně.</i>

Celkovou hodnotu stability lze charakterizovat stupněm 3 - 4.

Stupeň	Popis
1	Plochy se stromy bez zásadních staticky významných defektů
2	Plochy se stromy s defekty řešitelnými běžným pěstebním zásahem
3	<i>Plochy se stromy s patrným výskytem defektů, které je nutné řešit speciálními stabilizačními zásahy (například stabilizační řezy, vazby).</i>
4	<i>Plochy se stromy s patrným výskytem selhání. Omezená možnost stabilizace pěstebními zásahy.</i>
5	Plochy s havarijním stavem stromů. Významný podíl výskytu rozpadajících se stromů bez možnosti stabilizace.

Hodnota cíle pádu charakterizuje intenzitu provozu osob a automobilů - stupeň 2

Stupeň	Parametr		
	Frekvence provozu	Typ komunikace	Hodnota majetku
1	konstantní provoz osob >35 za hodinu	dálnice, silnice I. třídy a hlavní ulice v zastavěném území	riziko vzniku škod na nemovitostech převyšující 2.000.000 Kč
2	<i>provoz osob mezi 10 a 35 za hodinu, hřbitovy</i>	<i>silnice II. třídy a frekventované ulice v zastavěném území, parkoviště</i>	<i>riziko vzniku škod na nemovitostech mezi 500.000 a 2.000.000 Kč</i>
3	provoz osob mezi 1 a 10 za hodinu	méně frekventované silnice nebo silnice s horší viditelností	riziko vzniku škod na nemovitostech mezi 80.000 a 500.000 Kč
4	provoz osob do 1 za den	méně frekventované silnice s dobrou viditelností	riziko vzniku škod na nemovitostech mezi 5.000 a 80.000 Kč
5	provoz osob v řádu 1 za den	silnice bez obecného přístupu (firemní, soukromé), zemědělské cesty	riziko vzniku škod na nemovitostech mezi 400 a 5.000 Kč
6	provoz osob v řádu 1 za týden	žádný provoz automobilů	riziko vzniku škod na nemovitostech pod 400 Kč

Sklonitost terénu 1

Sklonitost terénu je jedním z faktorů, určujících finanční náročnost provedení některých pěstebních zásahů. Určuje se jako parametr převážně charakterizující základní plochu. V řešených plochách se jedná o kategorii 1.

Stupnice:

1. *rovina – sklon do 1:5,*
2. mírný svah – sklon 1:5 až 1:2,
3. svah – sklon 1:2 až 1:1.

5. Zdůvodnění potřeby realizace opatření

Odůvodnění potřeby opatření vychází z provedené podrobné inventarizace, která na vymezených úsecích komunikace v rámci řešení projektu proběhla. Na základě takto získaných dat byla definována potřeba a naléhavost případného zásahu a následně stanoven i způsob a rozsah ošetření.

Inventarizováno: 172 ks stromů a 9 skupin náletů stromů a keřů.

Opatření:

- SO2 – ošetření 56 ks stromů
 - Řez zdravotní
 - Stabilizace sekundární koruny
 - Řez sesazovací
 - Řez výchovný
 - Redukce obvodová
 - Instalace vazby dynamické
- SO3 - Výsadby – celkem 21 ks včetně zajištění následné péče (SO5)

Detaily výstupů z inventarizace a návrhy opatření jsou dále popsány v technické zprávě včetně všech příloh.

Cílem navržených opatření je dlouhodobé udržení aleje v řešených úsecích a zlepšení její kvality. Lze jednoznačně očekávat přínos pro zvýšení ekologické stability a biodiverzity v rámci dotčených lokalit a tím i v jejich bezprostředním okolí. Ošetřené stromy budou mít předpoklad pro dlouhodobou perspektivu. Cílovým stavem na lokalitě je dobrý stav zeleně s dlouhodobou perspektivou.

Nová výsadba je navržena v úseku za kácené stávající stromy. Výsadbou dřevin dojde ke sjednocení nově založené dubové aleje a tím ke zlepšení stavu krajinného prvku. Celkově tak dojde ke zlepšení podmínek pro biodiverzitu v předmětném úseku a okolí,lepší se i pohledová hodnota v krajině.

Opatření směřuje jednoznačně k pozitivní změně (zlepšení) stavu na řešeném úseku. Projekt má charakter obnovného managementu.

6. Negativní vlivy v průběhu realizace a návaznost na jiná opatření

V průběhu realizace nelze očekávat žádné významné negativní vlivy nebo dopady na přírodní prostředí řešené lokality. Klíčové je pouze směřování vlastní realizace opatření do období, které je v souladu se standardy AOPK.

Opatření budou provedena odbornou arboristickou firmou s požadavkem na vysokou kvalitu provedení. Nezbytností je provádění prací v souladu se schválenými Standardy – především se jedná o Řez stromů, Řada A, Arboristické standardy (SPPK A02 002:2015), Výsadba stromů, Řada A, Arboristické standardy (SPPK A02 001:2013).

Veškeré zásahy budou prováděny v souladu s podmínkami danými stanovisky a rozhodnutími příslušných správních orgánů.

Vzhledem k tomu, že se jedná o úsek silnice II. třídy, bude třeba dbát na zvýšenou bezpečnost při práci a neohrožení bezpečnosti silničního provozu (vysoká frekvence provozu).

Cílem investora je postupná obnova a péče o aleje v Libereckém kraji. Po mnoha ošetřených alejích na Frýdlantsku (revitalizováno 11 alejí - ošetřeno 1897 stromů, vysázeno 677 stromů a pokáceno 305 stromů) byla iniciativa obnovy alejí přesunuta na oblast Novoborska. Péče o silniční vegetaci, respektive aleje, zde vyplývá s koncepčního dokumentu – Prvotní analýza stavu silniční zeleně v oblasti Novoborska z 5/2018. Cílem tohoto a následných projektů je naplnění této koncepce, tedy provádění systematické koncepční péče o silniční vegetaci dle stanovených priorit.

Tento projekt navazuje na investorem (nebo jeho zřizovatelem – Libereckým krajem) již realizované projekty v minulých letech. Některé z nich byly podpořeny rovněž z prostředků Operačního programu životní prostředí. Jedná se například o rekonstrukci zeleně komunikace č. III/29015 – javorová alej okolo Lázní Libverda, Ošetření javorové aleje Dětrichov Kunratice, Revitalizace jírovcové aleje Černousy Boleslav, Rekonstrukce silnice III/2907 ve Fojtce. Na počátku léta 2016 byl rovněž připraven a podán jako žádost o dotaci do OPŽP projekt na řešení navazujících úseků komunikací (Rekonstrukce vybraných alejí na Frýdlantsku – III/03511, II/291, č. III/2909 a III/2919). Realizace těchto projektů byla ukončena k 6/2018.

Následujícími schválenými projekty jsou projektové dokumentace dalších úseků komunikací na Frýdlantsku. Konkrétně se jedná o projektové dokumentace na rekonstrukci vybraných alejí na Frýdlantsku – komunikace č. II/291, III/2911, III/2915, III/2918, III/29110, III/29013, III/2917 a III/2907. Realizace těchto projektů byla zahájena v 8/2018 a dokončena v 12/2018.

V 4/2018 byly podány další žádosti o dotaci do OPŽP a to projekty na rekonstrukci zeleně podél komunikací č. III/03512 a III/0352. Realizace těchto projektů proběhne během podzimu roku 2019.